

Dragi učenci 4. A!

Prejšnjo sredo smo imeli naravoslovni dan. Upam, da se z narejenimi gradivi igrate in s tem utrjujete znanje o človeškem telesu. Nekateri ste mi poslali fotografije izdelkov. Navdušena sem nad vašo izvirnostjo.

Nekatere domače naloge od vas zahtevajo povratno informacijo. Tudi ponedeljkova naloga pri slovenščini jo je, a žal je še nisem prejela od vseh. Prosim, da to storite danes.

Pošiljam vam gradivo za **sredo, 1. 4. 2020**.

Vaša učiteljica Mihaela

slovenščina	DZ 2. del str. 32, 33, 34 Domače branje (3. del)
matematika	Učb. str. 76/ nal. 1, 2, 3, 4
Naravoslovje in tehnika	Čutila GLEJ RAZLAGO IN NALOGE SPODAJ
angleščina	Glej navodilo učiteljice Mojce
šport	Glej navodila učiteljice Damjana

SLOVENŠČINA: Besede z nasprotnim pomenom - protipomenke

Učenci, upam, da imate vsi urejene dostope do e-gradiv. Tako ste si lahko tudi sami pregledali rešitve včerajšnje naloge pri slovenščini.

Ob reševanju današnjih nalog boste spoznali besede z nasprotnim pomenom.

Se spomnite igre, ki se jo igramo tudi v šoli in se ji reče DAN – NOČ. Kako zelo se zabavamo pri tem.

Ko je noč počepnemo, ko je dan vstanemo.

Zdaj sem uporabila kar dva para besed z nasprotnim pomenom. DAN in njegovo protipomenko NOČ ter POČEPNITI in nasprotno od tega VSTATI.

Protipomenki sta torej besedi, ki pomenita ravno nasprotno!

Kateri par protipomenk pa vam pride na misel?

Napišite jih v zvezek pod naslov **Besede z nasprotnim pomenom - protipomenke**

Danes boste reševali naloge v delovnem zvezku za slovenščino na strani 32 /1. nalogo, strani 33 / 2,3,4 in strani 34 / 5 nalogo. **Pišite lepo** s pisanimi črkami.

OPOMBA: Učenci, ki obiskujejo PUT, lahko nalogo 5 rešijo ustno.

Rešitve preverite s pomočjo e-gradiv.

MATEMATIKA: PROSTORNINA (liter, deciliter)

Za merjenje prostornine (tekočin) uporabljamo različne merske enote. V četrtem razredu boste spoznali tri: hektoliter (hl), liter (l) in deciliter (dl).

Danes boste podrobneje spoznali LITER in DECILITER ter velikostne odnose med njima. Pripravite si kozarec, ki drži 1 dl in prazno steklenico (vrč), ki drži 1 l.

In začnite s poskusom.

Nalijte vodo v kozarec. Vodo vsakič zlijte do konca v posodo s prostornino 1 l. Koliko kozarcev ste zlili v litrsko posodo?

Zdaj pa v matematični zvezek napišite naslov **PROSTORNINA** spodaj pa vašo ugotovitev:

$$1 \text{ liter (l)} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ decilitrov (dl)} \text{ oz. } \underline{\hspace{2cm}} \text{ dl} = 1 \text{ l}$$

Odprite učbenik za matematiko na strani **76** in rešite naloge od **1 - 4**. Pomagajte si z ugotovitvijo, ki ste jo zapisali v zvezek (saj veste katero, s tisto ki pravi, da je 1 liter = 10 dl). Odgovore zapišite v zvezek.

OPOMBI: Učencem, ki obiskujejo PUT, nalog 3 in 4 NI potrebno rešiti.

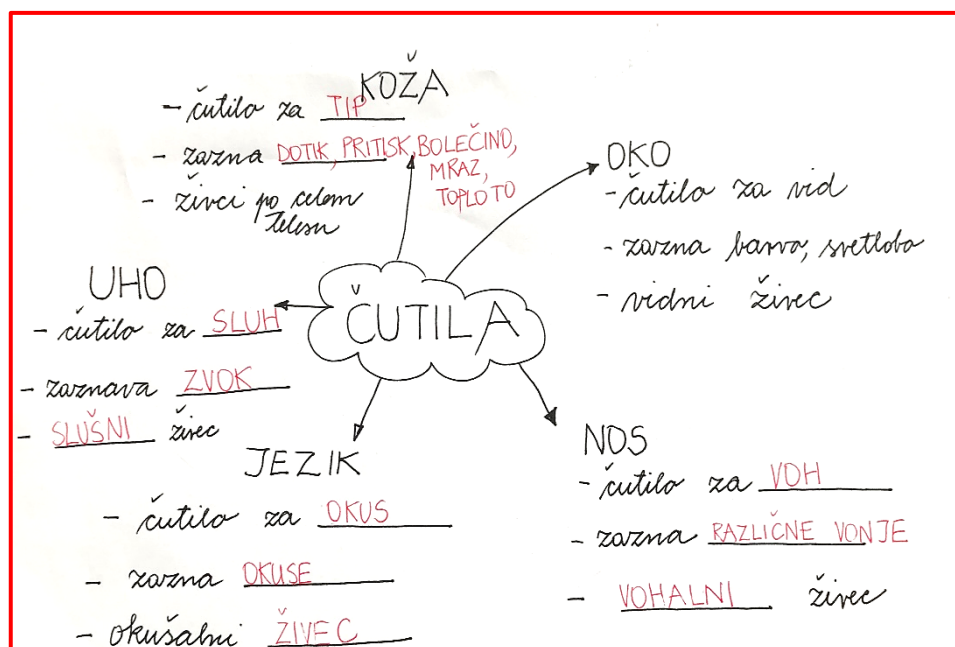
Naloga po izbiri: naloga 5

Po opravljenem delu si pravilnost rešenih nalog preverite s pomočjo rešitev, ki so na koncu učbenika.

NARAVOSLOVJE IN TEHNIKA: Čutila

Rešitve nalog, ki ste jih delali v petek, 27. 3. 2020

Oko je čutilo za **VID**. Z očmi zaznavamo svetlobo, **BARVO**, **OBLIKO**, velikost, oddaljenost. Sporočila potujejo po **VIDNEM ŽIVCU** v možgane. Črna pika v očesu se imenuje **ZENICA**. Skozi njo vstopa v oko **SVETLOBA**. Ko je svetlobe manj, se zenica **RAZŠIRI**, ko je svetlobe več pa se **ZOŽI**.

Danes najprej preberite besedilo v učbeniku na strani 57.

Ustno odgovorite na naslednja vprašanja:

1. Kaj povezujejo živci?
2. Kako z eno besedo imenujemo živce in možgane skupaj?
3. Kaj nadzira živčevje?
4. S čim se naše živčevje lahko poškoduje?

In še nekaj zanimivih informacij o možganih...

Človeški možgani tehtajo okoli 1,4 kg. Imajo več kot milijardo živčnih celic. Razdeljeni so na dve polovici, levo in desno. Različni deli možganov nadzorujejo različne dele telesa. Možgani lahko sprejmejo in obdelajo veliko sporočil. Nekatera se shranijo v spomin. Omogočajo nam zaznavati, misliti, čustvovati in pomniti.

Tako, zdaj ste zvedeli vse, kar mora četrtošolec vedeti o čutilih, živčevju in možganih.

ANGLEŠČINA

Hello, fourth class. How are you today?

1. *Odpri zvezek (NOTEBOOK) in napiši naslov **SCHOOLWORK**. Spodnje povedi prepisi v zvezek. Pazi na čitljiv zapis in natančnost pri zapisu. Zdaj pa zapiši še številke sličic k ustreznim povedim.*

Primer: Open your bag, please. 6

a) Open your bag, please.

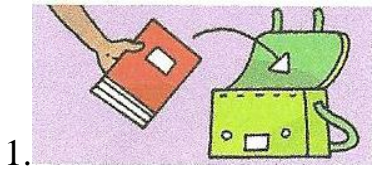
b) Take out your ruler,
please.

c) Put away your book.

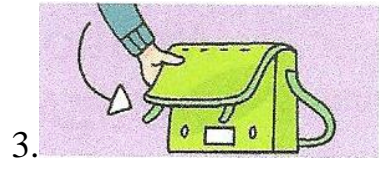
f) Close your bag, please.

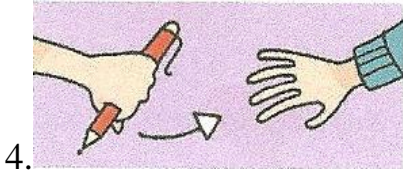
e) Take out your book,
please.

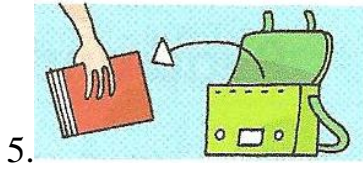
d) Pass me a pencil, please.

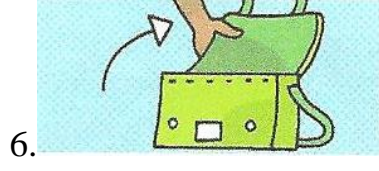

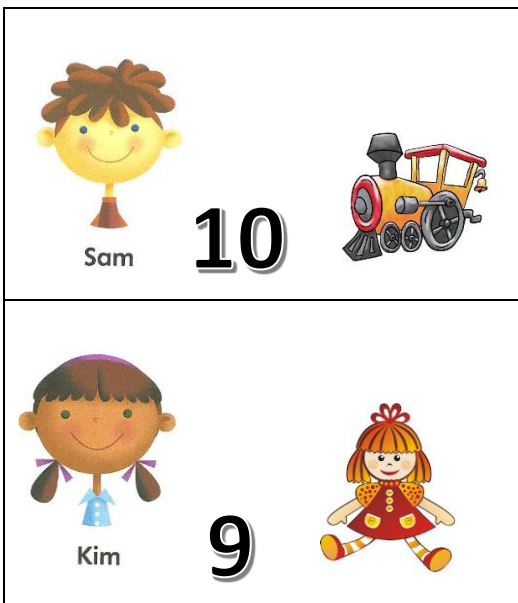
2. Spodnje povedi zapiši po angleško.

Vstani, prosim. _____

Odpri okno, prosim. _____

Poslušaj me, prosim. _____

3. Oglej si spodnjo sliko in odgovori na vprašanja v celih povedih. Vprašanja in odgovore zapiši v zvezek

What's his name?

How old is he?

What's his favourite toy?

What's her name?

How old is she?

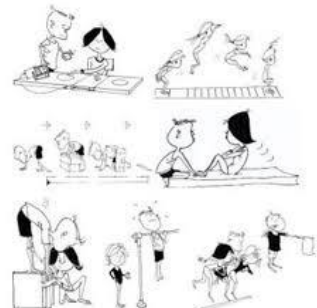
What's her favourite toy?

ŠPORT: ŠPORTNO-VZGOJNI KARTON

Tvoja naloga je, da prebereš pojasnilo, zakaj vsako leto izvajamo testiranje, da se spomniš kakšni so testi in v sedanjih okoliščinah malo prilagojeno treniraš te naloge. V tem in naslednjem tednu imaš čas, da jih vsak dan malo povadiš in seveda pripraviš prostor in pripomočke. Ne pozabi povabiti svojih družinskih članov k vadbi. Dečki že pridno vadite, kajne? Učitelj vam je dal malo prednosti;) VESELO NA DELO!

Namen spremljanja:

Spremljave telesnega in gibalnega razvoja otrok in mladine potekajo (največkrat sicer manj sistematično kot v Sloveniji) v različnih evropskih državah, pretežno na podlagi priporočene evropske zbirke merskih nalog Eurofit (Eurofit, 1993; Jürimäe in Jürimäe, 2000), posebno podatkovno zbirko telesnega razvoja pa vodi tudi svetovna zdravstvena organizacija WHO, ki na podlagi podatkov različnih držav ugotavlja indekse rasti in razvoja otrok za daljša časovna obdobja (WHO, 2011).

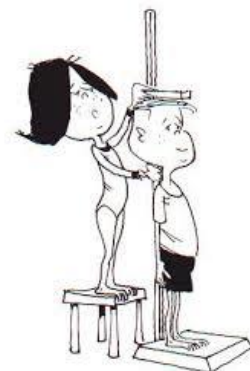
Ker je telesna zmogljivost ena najpomembnejših dejavnikov zdravja, hkrati pa v zadnjih dvajsetih letih v razvitem svetu ugotavljajo, da prihaja do velikih, predvsem negativnih sprememb v telesni zmogljivosti otrok in mladine, številni mednarodni dokumenti (npr. Resolucija ministrov, odgovornih za šolsko športno vzgojo, ki je bila sprejeta v Varšavi leta 2002 in jo je potrdila tudi slovenska vlada; glej tudi Jürimäe in Jürimäe, 2000) priporočajo državam, da na nacionalni ravni spremljajo stanje telesne zmogljivosti populacije.

(povzeto po knjigi: Marjeta Kovač, Gregor Jurak, Gregor Starc, Bojan Leskošek, Janko Strel; ŠPORTNOVZGOJNI KARTON - Diagnostika in ovrednotenje telesnega in gibalnega razvoja otrok in mladine v Sloveniji; FŠ; Ljubljana, 2011)

Torej, to orodje nam pomaga, da spremljamo naš motorični razvoj in ga skušamo ohranjati na zdravem nivoju. Kaj vse zajema? Spodaj so našteti testi, kratka obrazložitev in ponazoritev.

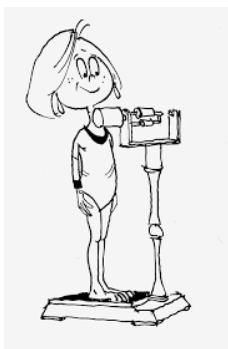
Telesna višina:

Namen meritve: Z merjenjem telesne višine ugotavljamo dolžinsko razsežnost telesa posameznika. Z vsakoletnimi meritvami ugotavljamo rast šolajoče populacije. Podatki omogočajo, da na ravni posameznika in populacije ugotavljamo, v katerem starostnem obdobju je rast pospešena in kdaj se upočasnjuje.

Telesna teža:

Namen meritve: Z merjenjem telesne teže ugotavljamo maso (voluminoznost) telesa. Podatki omogočajo ugotavljanje prirasta telesne teže v posameznem starostnem obdobju, na ravni populacije pa z izračuni indeksov telesne mase ugotavljamo tudi stopnjo prehranjenosti populacije (delež normalno težkih, podhranjenih, prekomerno težkih in debelih).

Kožna guba:

Namen meritve: Z merjenjem kožne gube nadlahti ugotovljamo količino podkožnega maščevja.

Ta test bomo naredili v šoli, potreben je namreč poseben instrument, s katerim primemo kožno gubo.

Dotikanje plošče z roko:

Namen meritve: Z nalogo merimo frekvenco izmeničnih gibov.

Doma pripravljen pripomoček: Miza, na njej označite s svinčnikom (listom ali zvezkom) 2 okrogli plošči s premerom 20 cm; z najbližjimi robovi sta medsebojno oddaljeni 61 cm. Miza in stol, štoparico z natančnostjo merjenja do 1 sekunde.

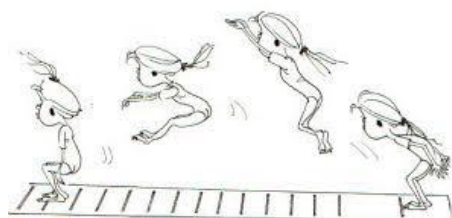
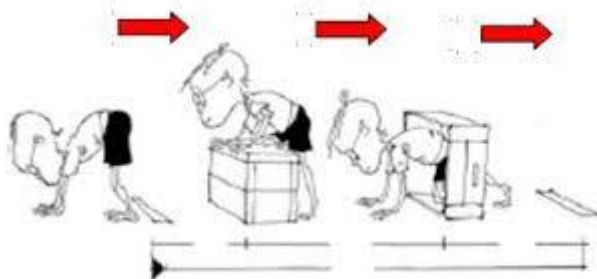
Vajo izvajate 20 sekund, štejemo udarce na začetni strani.

Poligon nazaj:

Namen meritve: Z nalogo merimo skladnost (koordinacijo) gibanja vsega telesa.

Nalogo izvajamo v prostoru, dolgem 12 metrov. V kolikor tega nimamo, si prilagodite manjšo dolžino in ovire.

Skok v daljino:

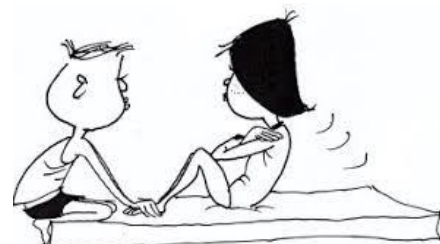
Namen meritve: Z nalogo merimo hitro (eksplozivno) moč spodnjih okončin.

Na tleh si označite začetno črto, po skoku označite pete, kjer je bil vaš doskok. Potem izmerite dolžino skoka.

Dviganje trupa:

Namen meritve: Z nalogo merimo vzdržljivost mišičnih skupin trupa.

Nalogo izvajamo 1 minuto. Pomaga ti naj družinski član, ki te prime za stopala, meri čas in šteje dvige. Ne pozabi, da se pri dvigu dotakneš kolen in pri spustu uležeš do tal.

Vesa v zgibi:

Namen meritve: Z nalogo merimo mišično vzdržljivost ramenskega obroča in rok. V kolikor imaš kašen primeren drog doma ali v okolici hiše, lahko to izvedeš na ta način. Drugače pa poskusi vajo izvesti z držo v planku (položaj sklece), noge pri tem dvigni na posteljo. Poskusi zadržati čim dlje, maksimalno 2 minuti. Telo imej napeto – zravnano in napete trebušne mišice.

Predklon na klopici:

Namen meritve: Z nalogo merimo gibljivost telesa v smeri naprej.

Pripravi si kar domači stol; 80 cm dolgo karton (desko...) na katerega nariši merilo po 1cm od zgoraj proti tlom; sredina - 40 cm, je na prstih tvojih stopal. Spusti se v predklon, družinski član naj ti pomaga pri merjenju. S konicami prstov drsiš počasi po kartonu.

Tek na 60m:

Namen meritve: Z nalogo merimo šprintersko hitrost.

Tek na 600m:

Namen meritve: Z nalogo merimo splošno vzdržljivost. Njena osnova so aerobni energijski procesi, ki so odvisni predvsem od delovanja dihalnega, srčno-žilnega sistema in krvi.

Teke bomo opravili v šoli.

Tone, ki se je bal kazni, se je otresel vsake krivde. Nastal je prepir. Učiteljica je udarila s palico po mizi.

»Tiho! Luka Brajnik, po pouku ostaneš eno uro v šoli.«

Teh besed Lukcu ni bilo treba še raztolmačiti. Razumel jih je. Mrzlo ga je spreletelo. Biti zaprt — to je bila zanj najhujša kazen. Spomnil se je na mater, šlo mu je na jok.

»Materi moram nesti pismo,« je rekel. »Jaz moram materi nesti pismo,« je ponovil.

Učiteljica, ki se je rada naglo razburila, se je prav tako naglo tudi pomirila.

»Naj bo,« se je vdala. »Nesi pismo. A jutri naj pride mati v šolo.«

Lukec je sedel in se oddahnil. Z nasmehom se je ozrl po tovariših. Ta in naslednji dan materi ne pove, da jo učiteljica vabi v šolo. Nato bo morda vse pozabljeno. . .

Začel se je pouk.

Lukec je bil nekaj časa miren in tih. Učiteljici je bil hvaležen za njeno prizanesljivost. Kmalu je pozabil na to. Ure so mu bile dolgočasne. Besede v tujem jeziku se mu niso prijemale ušes. Zazehal je. Nato je dregnul Petra. Ta mu je sunek vrnil pod klopjo. Šepetala sta. Nepazljivost je postajala vedno večja, nemir in šum sta rastla. Učenci so drug za drugim dvigali palce in prosili, da bi smeli na »potrebo.« Vrata so se venomer odpirala in zapirala.

»Tiho!« je učiteljica s palico razbijala po mizi. »Mir! Tiho!«

Lukec je segel v žep in otipal brnec, nožič, ki je imel le eno klino in le pol platnic. Odprl ga je in zapičil klino v les pod klopjo. Položil je prst na konec noža in sprožil. Nož je brnel z drobnimi tresljaji. »Brrr!«

Dečki so se začeli ozirati na Lukca. Vedeli so, od kod prihaja ta glas, in so s tihim smehom kihali predse. Lukec pa je gledal v učiteljico in se delal neumnega. . .

Brnenje je slednjič zaslišala tudi učiteljica. Prenehala je s poukom.

»Kaj je to?« je vprašala. »Kdo to dela?«

»Ne vemo.«

Tone se je široko režal. Postrani je pogledoval Lukca, ki se je držal resno, resno.

»Ti si, Tone!«

»Ne, prosim,« se je dvignil Tone. »Morda je Lukec.«

Lukec je Toneta nemilo sunil pod klopjo, nato se je dvignil. Obraz mu je kar sijal od nedoločnosti.

»Saj nič ne delam. Sedim in poslušam.«

Brnenje je prenehalo. Nekaj časa nobena stvar ni motila pouka. Nenadoma znova: »Brrr!«

Učiteljica je pogledala naravnost v Lukca. Ta se je prav tedaj oziral in ni opazil, da je opazovan.

»Luka Brajnik!«

»Saj nič ne delam.«

»Šum delaš, da vse motiš.«

»Ne razmem.«

»Čakaj, kmalu boš razumel,« je rekla učiteljica in se dvignila.

Lukec je naglo segel pod klop in izdrl nož. V naslednjem trenutku mu je že tičal v hlačnem žepu.

Učiteljica ni ničesar našla. A ker je imela v rokah šibo, je Lukec stisnil glavo med ramena in trdo zamižal. Imel je občutek, da bo zdaj zdaj priletelo po njem. Nič ni bilo. A ni odprl oči, dokler ni zaslišal drobne učiteljčine hoje po sobi do mize.

Pogledal je skozi okno. Zunaj je sijalo jesensko sonce in zlatilo breg z njegovim domom. Pomislil je na škorca, ki skaklja okoli koč in ga kliče. Mislil je tudi na mater in na pismo, ki ga čaka na pošti. . . Tisti dan se ni več igral z brncem.

Po šoli je Lukec tekel na pošto. Dobil je veliko, debelo pismo, za katero se je moral podpisati. Potipal ga je in pogledal tujo znamko. Od očeta. Bilo je tako veliko, da mu je do polovice gledalo iz žepa suknjiča.

Na koncu vasi je postal in pogledal proti domu. Potegnili si je klobuk na ušesa in se spustil v tek, da so ga komaj dohitevale pete. Roke so mu krilile po zraku, torba mu je tolkla ob boke.

Mati je stala v vrtu in ga čakala. Ko ga je zagledala, si je zasenčila oči in mu zaklicala:

»Ali neseš pismo?«

Lukec se je ustavil in segel v žep, ki je bil prazen. Pismo! Kje je pismo? Ali ga je mar po poti izgubil? Tega se je tako prestrašil, da sta ga hkrati obšla mraz in vročina.

Ni poslušal matere, ki mu je nekaj klicala. Obrnil se je in stekel nazaj proti vasi. Oči so mu švigale na pot, na desno in na levo. Od strahu, kaj bo, če pisma ne najde, so se mu ježili lasje.

Pred njim je cincal voz. Iz kolotečine je gledalo nekaj belega. Bilo je pismo, ki mu je bilo iz žepa zletelo v blato in je kolo šlo čezenj. Pobral ga je in ga obrisal ob hlače. Bilo je vse zapackano, znamke in naslov.

Ko se je vračal, je srečal mater sredi klanca.

»Ali si izgubil pismo?«

»Tu je,« je dejal plaho in materi od daleč izročil pismo. Ni se ji upal preveč približati, da ga kaj ne doleti. »Lovili so me,« je rekel, »pa mi je padlo v blato.«

Mati ga je premerila z dolgim pogledom. Ni mu verjela. Potipala je pismo tudi ona in pogledala zlomljeni pečat. Pismo je bilo nenavadno. Obšla jo je jasna slutnja, da bo treba na pot.

Podvizala se je domov. Lukec je šel za njo.

Iz pisma je padel bankovcu podoben papir. Poleg očetovega pisma je bila tudi velika pola popisanega papirja. Na njem so bili pečati.

Lukec je zagnal klobuk v kot in sedel za mizo. Pritekel je tudi škorec in radovedno ogledoval umazani ovitek.

Marjeti, ki je očetovo pismo držala proti svetlobi in brala, so se tresle roke in glas.

»Draga moja žena! Preden Ti nadalje pišem, Tebe in Lukca prisrčno pozdravljam čez široko morje in čez skalnati Kras. . .«

Sprva je brala počasi. Nato so ji oči hitreje in hitreje begale po papirju. Roke so ji vedno bolj vidno trepetale. Končala je, pismo ji je omahnilo v rokah. Pogled ji je zastrmel skozi okno nekam v daljvo.

»V Ameriko pojdeva,« je povedala Lukcu.

Lukec je poskočil in tlesknil z rokami. Škorec se je tega ustrašil in zagnal krik.

»Kdaj pojdeva? Jutri?«

»Tepček!« je dejala mati. »Jutri še ne. V enem mesecu. Ne veseli se prezgodaj. Iti v Ameriko. . . to ni kar tako. . .«

Deček jo je začuden gledal. Mati je imela solze v očeh. Kaj ji je? Vedno je ponavljala: v Ameriko pojdeva! Zdaj pa je zaradi tega žalostna.

Iti v Ameriko — to je bilo za Lukca veselje, ki ga ni mogel skrivati. Potoval bo, videl tuj svet, široko morje, tuje ljudi, divje živali. . . Vedno si je želel kam daleč. . . Odkar je bral pravljice še najbolj. Mislil je, da je v svetu tako, kot je opisano v bajkah. Očetovo pismo je bilo čudodelna kapa, o kateri je sanjal. Bilo mu je, kakor da mu rasejo perutnice.

»V Argentino! Mati, ali so tam velika mesta?«

»Kaj jaz vem! Ali sem mar hodila v šolo?«

Marjeta je še enkrat prebrala pismo. Besedo za besedo.